

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-I.431.2.1.2014.MK

**Pani
Teresa Popławska - Karpińska
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Krypie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.), w zw. z art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 31 ust.1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 z późn. zm.) w dniach 16-17.01.2014 r. pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, w składzie:

1. Marek Kiryluk - inspektor wojewódzki - przewodniczący zespołu kontrolnego (upoważnienie nr 1/2014 znak: PS.I.431.2.1.2014 z dnia 09.01.2014 r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej),
2. Joanna Żukowska - inspektor wojewódzki (upoważnienie nr 2/2014 znak:PS.I.431.2.1.2014 z dnia 09.01.2014 r. wydane na podstawie upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej),

przeprowadzili kontrolę w trybie zwykłym, w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krypie, Krypno Kościelne 23B, 19-111 Krypno, zwanym dalej GOPS, Ośrodkiem.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce ewidencji kontroli GOPS, pod poz. nr 4.

Przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą: Prawidłowość działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych, w okresie od dnia 1 sierpnia 2012 r. do dnia kontroli.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą GOPS realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 z późn. zm., aktualna publikacja Dz. U. z 2012 r., poz.1228 z późn. zm.), zwaną dalej ustawą, na podstawie § 5 Statutu z dnia 15 listopada 2004 r. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krypie (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 179, poz.2378 z późn. zm) oraz od 26 września 2013 r., na podstawie § 4 pkt 6 i § 9 pkt 2 Statutu z dnia 30 sierpnia 2013 r. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krypie (Dz. Urz. Woj. Podl., z 2013 r. poz.3374).

Kierownik GOPS posiadał upoważnienie Wójta Gminy Krypno do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji (zarządzenie Nr 10/11 z dnia 10.01.2011 r.).

Na wniosek kierownika GOPS pracownicy socjalni posiadali upoważnienia do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowań w tych sprawach oraz do przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust.1 i 2

ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy (zarządzenie Nr 11/11 z dnia 10.01.2011 r. i zarządzenie Nr 89/2011 z dnia 23.09.2011 r.)

Powyższe upoważnienia powinny zostać wydane od 14 czerwca 2010 r. tj. od dnia obowiązywania art.8 a-c ustawy.

Podjęciem działań wobec dłużników alimentacyjnych w kontrolowanym okresie zajmowało się dwóch pracowników socjalnych. Zadanie to zostało ujęte w ich zakresach czynności.

W trakcie kontroli wyjaśnień udzielali pracownicy socjalni GOPS.

Ocenę kontrolowanej jednostki dokonano na podstawie następujących ustaleń:

W ewidencji GOPS na dzień 01.08.2012 r. zarejestrowanych było 29 dłużników alimentacyjnych (informacja z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień- nr 1 w aktach kontroli). Natomiast na dzień kontroli zarejestrowanych było 27 dłużników alimentacyjnych w tym: 20 dłużników zamieszkiwało na terenie gminy, 7 przebywało na terenie innych gmin (w 1 przypadku dłużnik zmarł, w 2 przypadku nie było wniosku o podjęcie działań od organu właściwego wierzyciela).

W kontrolowanym okresie, pod względem legalności i rzetelności porównano zgodność działań podejmowanych przez GOPS z przepisami wynikającymi z ustawy, wobec 19 dłużników alimentacyjnych, wybranych losowo z listy dłużników, udostępnionej przez pracownika GOPS.

W wyniku powyższych czynności stwierdzono, że GOPS podjął następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

a) jako organ właściwy dłużnika (skontrolowano akta 6 dłużników), tj.:

- 1) przeprowadzał wywiad alimentacyjny z dłużnikiem w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odebrał od dłużnika alimentacyjnego oświadczenie majątkowe zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy,
- 2) przekazywał informacje do komornika oraz organu właściwego wierzyciela z przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych oraz odebranych oświadczeń majątkowych (w tym wszelkie posiadane informacje, istotne dla skuteczności egzekucji),
- 3) informował wierzyciela oraz komornika sądowego o podjętych działaniach,
- 4) zobowiązał dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy oraz informował właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego,
- 5) ustanawiał przedstawiciela do doręczeń dla osób nieobecnych,
- 6) kierował wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika,
- 7) składał wnioski do o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.

Nie informowano organu właściwego wierzyciela oraz komornika sądowego o efektach podjętych działań, tj. o informacjach z właściwych urzędów pracy na temat aktywizacji zawodowej dłużników.

Ponadto w okresie świadczeniowym 2012/13 i 2013/14 nie było przypadków zobowiązujących Ośrodek do wszczęcia postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Ośrodek nie wydawał również decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

b) jako organ właściwy wierzyciela (skontrolowano akta 4 dłużników oraz jako organ właściwy wierzyciela i dłużnika – akta 9 dłużników) tj.:

- 1) przekazywał dłużnikom oraz organowi właściwemu dłużnika informacje o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa, określonych w art. 27 ust. 7 pkt 3 ustawy,
- 2) zgłaszał do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, opisaną działanie zastosowano we wszystkich możliwych przypadkach.

Podstawą zgłoszeń była *umowa o współpracy pomiędzy Wójtem Gminy Kryniewiecki a Krajowym Rejestrem Długów Biurem Informacji Gospodarczej S.A* z dnia 26.11.2008 r.,

- 3) kierował wnioski do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- 4) wszczynał postępowanie z urzędu przed wydaniem decyzji administracyjnej w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 5) wydawał decyzje administracyjne w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego, **za wyjątkiem 2 przypadków, opisanych w arkuszach ustaleń z kontroli nr 4 i 8,**
- 6) kierował upomnienia oraz wystawiał tytuły wykonawcze,
- 7) informował organ właściwy dłużnika oraz dłużnika o przekazaniu do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu dłużnika wynikającym z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy., w następujący sposób: „*Organ właściwy wierzyciela przekazuje do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikającą z tytułów, o których mowa w art.28 ust.1 pkt 1 i 2, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy*”. Z art. 27 ust.7a ustawy wynika, że organ właściwy wierzyciela przekazuje organowi właściwemu dłużnika oraz dłużnikowi informacje o zobowiązaniach dłużnika, wynikających z tytułów, o których mowa w art.28 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy, **po dokonaniem wpisie** do biura informacji gospodarczej.

Ponadto Ośrodek jako organ właściwy wierzyciela lub dłużnika, w sprawach o roszczenia alimentacyjne, zgodnie z art.7 ust.1 ustawy nie wytaczał powództw na rzecz osób uprawnionych, uznając że może nastąpić pogorszenie relacji tych osób z rodzicami dłużników.

Pod względem rzetelności, na podstawie wszystkich skontrolowanych akt spraw stwierdzono, że działania wobec dłużników były podejmowane przez GOPS we właściwej formie, zgodnie z ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm obowiązująca publikacja Dz. U. z 2013 r., poz.267) oraz z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541, z późn. zm.).

Natomiast przekroczono terminy w zakresie:

- przekazywania informacji kierowanych do dłużnika o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa,
- wzywania dłużników do przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego,
- kierowania wniosków o podjęcie działań do organu właściwego dłużnika,
- wydawania decyzji administracyjnych w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wydanych po terminie,
- kierowania upomnień do dłużnika po terminie (tj. po 28 dniach od dnia doręczenia ww. decyzji),
- wystawiania tytułów wykonawczych wystawionych po terminie wskazanym w upomnieniu,
- zgłaszania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych (w 2 przypadkach).

Powyższe czynności podejmowane z opóźnieniem miały wpływ na prawidłową realizację obowiązków wynikających z ustawy.

W dokumentach opisanych w arkuszach ustaleń z kontroli nr -1,3,7,8 i 10 powołano się na nieaktualną publikację w Dzienniku Ustaw *ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*.

Ponadto stwierdzono następujące nieprawidłowości (w pojedynczych przypadkach):

- nie zwrócono się z ponownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań (w przypadku nieotrzymania odpowiedzi) – arkusze ustaleń z kontroli 4 i 5,
- nie doręczono decyzji o zwrocie (...) ustanowionemu przedstawicielowi do doręczeń (arkusz ustaleń z kontroli nr 9),

oraz

- we wszystkich decyzjach o zwrocie (...) powołano się na upoważnienie do wydawania decyzji dotyczące podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, a ponieważ decyzje o zwrocie (...) wydaje organ właściwy wierzyciela, Ośrodek powinien powołać się na art.12 ust.2 ustawy.

Wykaz skontrolowanych spraw zawierających stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia opisano w arkuszach ustaleń z kontroli nr 1- 19.

Mając na uwadze nieprawidłowości i uchybienie stwierdzone we wszystkich skontrolowanych aktach, podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień było niestosowanie lub niewłaściwe stosowanie przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, co mogło być spowodowane ilością i różnorodnością zadań realizowanych na stanowisku pracy (wykonywanie pracy socjalnej) oraz zmianą pracowników odpowiedzialnych za realizację zadań.

Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości było:

- podejmowanie działań w stosunku do dłużników z opóźnieniem,
- nieterminowe przeprowadzanie postępowania egzekucyjnego,
- niewywiązywanie się z obowiązków wynikających z ustawy.

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienie są: pracownicy GOPS, realizujący zadania wynikające z ustawy oraz w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem realizacji ustaw- kierownik Ośrodka.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego znak: PS-I.431.2.1.2014.MK z dnia 11.02.2014 r. nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

- 1) niezwłoczne podejmowanie wszelkich działań wobec dłużników alimentacyjnych, w tym:
 - informowanie komornika sądowego oraz organu właściwego wierzyciela o efektach podejmowanych działań (odpowiedzi z powiatowego urzędu pracy na temat możliwości aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego),
 - wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego we wszystkich wypadkach,
 - występowanie do organu właściwego dłużnika z ponownym wnioskiem o podjęcie działań (w przypadku nieotrzymania odpowiedzi).
- 2) terminowe podejmowanie działań wobec dłużnika, tj.:
 - przekazywanie informacji kierowanych do dłużnika o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa,
 - wzywanie dłużników do przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego,
 - kierowanie wniosków o podjęcie działań do organu właściwego dłużnika,
 - wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wydanych po terminie,
 - zgłaszanie do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy,

- kierowanie upomnień do dłużnika,
- wystawianie tytułów wykonawczych.
- 3) właściwe przekazywanie organowi właściwemu dłużnika oraz dłużnikowi informacji o zobowiązaniu dłużnika wynikających z tytułów, o których mowa w art.28 ust.1 i 2 ustawy, po dokonaniem wpisu do biura informacji gospodarczej.
- 4) doręczanie decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustanowionemu przedstawicielowi do doręczeń.
- 5) powoływanie się, w podstawie prawnej, na właściwe przepisy ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów dotyczące upoważnienia przez organ właściwy do wydawania decyzji.
- 6) powoływanie się na aktualną publikację ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w Dzienniku Ustaw.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybienia.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Podlaskiego, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach i wskazanie terminu, w którym działania te zostaną wykonane.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

/-/

Andrzej Kozłowski
Dyrektor Wydziału
Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Marek Stankiewicz – Wójt Gminy Krypno
2. a/a